

A kétely gyártása

Összeesküvés-elméletek, áltudomány és
tényrelativizmus Magyarországon innen és túl

AKADÉMIAI DOKTORI ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

Krekó Péter

JULY 2025 JÚLIUS

TÉZISFÜZET AZ MTA DOKTORI PÁLYÁZATHOZ

Peter Krekó: *Manufacturing Ignorance – Conspiracy Theories, Pseudoscience, and Epistemic Relativism in Hungary and Beyond: Comparative Exploration of False Beliefs and Interventions*

**IA DOKTORI MŰBEN TÁRGYALT KÉRDÉSKÖRÖK
TUDOMÁNYTÖRTÉNETI ELŐZMÉNYEI ÉS A DOKTORI MŰ CÉLKITŰÉSEI**

A konspiratív hiedelmek, az áltudományos nézetek és az álhírek kutatása a XX., de még inkább a XXI. században vált a társadalomtudományok egyik kiemelt területévé. A disszertáció tudománytörténeti alapjai Karl Popper (1945) klasszikus tételéig vezethetők vissza, aki az összeesküvéselmélet-típust a „társadalom konspirációs elméleteként” írta le – egy olyan világnézetként, amely minden társadalmi történést egy háttérben működő, szándékosan rosszindulatú aktor(ok) tevékenységének tulajdonít. Ez a szemlélet nem új keletű: Popper szerint ez a típusú magyarázatvilág a vallási babona szekularizált változata, amely démonikus szereplőket állít a világ történései mögé. A konspirációs narratívák kortárs társadalmi funkciói azonban túlmutatnak ezen a klasszikus megközelítésen: míg Popper bizonyos szempontból még a racionalitás megbomlásaként értelmezte őket, a jelenkori társadalomtudomány inkább kollektív pszichológiai reakcióként, illetve politikai eszközként vizsgálja őket (ld. Fenster, 2008; Forgas & Baumeister, 2019).

Míg a hidegháborús korszak társadalomtudományos szakirodalmában az összeesküvés-elméletek vizsgálata inkább paranoid, tehát patológiás társadalmi és politikai jellemzőként (Hofstadter, 1964) jelent meg, az utóbbi évtizedekben, és különösen 2015 óta az összeesküvés-elméleti hiedelmekre sokkal inkább mint „normális”, társadalmi és társadalomlélektani jelenségként irányult intenzív figyelem. A 2016-os Brexitt-népszavazás, illetve amerikai elnökválasztás tapasztalatai nyomán a témával foglalkozó szakirodalom jelentősen kibővült, és az álhírek és összeesküvés-elméletek iránti közéleti vitákkal párhuzamosan a tudományos érdeklődés is felélénkült (ld. pl. Van Prooijen, 2022; Douglas et al., 2019).

A disszertáció célja a fenti elméleti örökség újragondolása és empirikus megalapozása egy interdiszciplináris keretben, amely ötvözi a motivált megismerés elméletét (Kunda, 1990), a szociális identitáselméletet és a rendszerigazoló attitűdök vizsgálatát (Jost et al., 2003). A mű központi fogalma a kollektív motivált kogníció, amely szerint a valóságról alkotott torzított meggyőződések – mint például az összeesküvés-elméletek, álhírek vagy áltudományos hiedelmek – nem pusztán kognitív hibák, hanem olyan társas identitáshoz kötött, érzelmileg fűtött és társadalmilag kondicionált gondolkodásformák, amelyek segítenek pszichológiailag komfortos világmagyarázatot adni bizonytalan helyzetekben (Krekó, 2015).

A disszertáció célkitűzése tehát kettős: egyrészt szisztematikusan feltérképezni, hogy miként kapcsolódnak össze különböző típusú hamis vagy episztemikusan gyenge lábakon álló meggyőződések (pl. összeesküvés-elméletek, áltudományos nézetek, álhírek), másrészt feltárni azokat a pszichológiai, társadalmi és kulturális mechanizmusokat, amelyek ezek elterjedését és továbbélését biztosítják. A dolgozat további célja, hogy rendszerezze és tipologizálja a téves hiedelmek megváltoztatásának lehetséges stratégiáit (Krekó, 2021), valamint empirikusan tesztelje azokat a módszereket, amelyek alkalmasak lehetnek a kimutatható károkat okozó összeesküvés-elméletek és téves hiedelmek megingatására, illetve a velük szembeni ellenállóképesség erősítésére.

A disszertáció fő központi állítása, hogy a téves hiedelmek nem elszigetelt, irracionális és patológiás jelenségek, hanem kollektív, motivált válaszok társadalmi kihívásokra stresszhelyzetekre. A hiedelmeket ugyanakkor erőteljesen formálják a politikai és egyéb közszereplők, illetve a kommunikációs és intézményi környezet.

II. A DOKTORI MŰBEN TÁRGYALT KÉRDÉSKÖRÖK FORRÁSAI, A FELDOLGOZÁSUK SORÁN HASZNÁLT MÓDSZEREK

Jelen doktori értekezés a konspiratív hiedelmek, a dezinformáció és az áltudomány egymásba játszó pszichológiai jelenségvilágának, és hatásmechanizmusának komplex vizsgálatára vállalkozik interdiszciplináris megközelítésben, ugyanakkor szociálpszichológiai fókusszal.

E cél eléréséhez a dolgozat több mint egy évtized empirikus kutatását integrálja – kérdőíves felmérések és kísérletek formájában –, és kiemelt figyelmet fordít a magyar társadalmi kontextusra olyan módon, hogy a hazai eredményeket komparatív vizsgálatokba is ágyazza.

A kutatás során alkalmazott főbb módszerek:

- A szakirodalom rendszerező áttekintése (pl. Krekó, 2021),
- Kérdőíves vizsgálatok Magyarországon és nemzetközi kontextusban (pl. Krekó, 2015, Imhoff et al., 2022).
- Kísérletes kutatások a dezinformáció hatásairól és az ellene ható stratégiákról (pl. Faragó, Krekó, Kende, 2019; Orosz, Faragó, Paskuj és Krekó, 2023)

Az empirikus anyag egy része elsőként ebben a disszertációban került szintetikus feldolgozásra, de a részvizsgálatok többsége már megjelent nemzetközi folyóiratokban és könyvfejezetekben is. Az alkalmazott elméleti keret integratív, többek között a motivált gondolkodás (Kunda, 1990), a rendszerigazolás (Jost & Hunyady, 2003), és az identitásalapú politikai tribalizmus (Krekó, 2022) elméletein alapszik.

III. A DOKTORI MŰ FŐBB TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEI

A doktori disszertáció főbb tudományos eredményei az alábbiakban összegezhetők:

1. **Az összeesküvés-elméletek, az álhírek és az áltudományos nézetek kollektív, motivált gondolkodás eredményei, amelyek társas és politikai motivációkat is tükröznek.** Nem patológiás jelenségek, hanem univerzális szociálpszichológiai működések természetes következményei, mint a társadalmi identitás-aktiválódás, a kognitív disszonancia redukációs törekvések, vagy éppen a motivált, elfogult információfeldolgozás (Krekó, 2021; Krekó, 2022a).

2) **Az összeesküvés-elméletekre nagyban hatnak a kulturális és politikai tényezők.** Az összeesküvés-elméletek és téves hiedelmek mélyen beágyazódnak egy adott társadalom

történeti tapasztalataiba, kulturális mintáiba és aktuális politikai diskurzusaiba és törésvonalába. A kelet-közép-európai régió különösen fogékony a konspirációs narratívákra, mivel e társadalmakat a történelem során gyakran érte külső beavatkozás, ami tartós kontrollvesztettség-érzést eredményezett. A történeti tapasztalatok, például a külső nagyhatalmak befolyása vagy az elitek iránti bizalmatlanság, elősegítik az összeesküvéses gondolkodásmód normalizálódását (Krekó, 2023). A hatalomtól való megfosztottság érzése, ahogy Imhoff és munkatársai (2022) is hangsúlyozzák, ma is forrása az összeesküvéses mentalitásnak a bal-és jobbszéleken, illetve ellenzékben egyaránt. A kulturális értékek közül különösen a kollektivizmus és a maszkulinitás szignifikánsan előrejelzi az összeesküvés-elméletekbe vetett hitet, ami alátámasztja, hogy ezek az értékek mélyen beágyazódnak a kulturális kontextusba, és elősegítik a csoportalapú gondolkodást és külső csoportokkal szembeni gyanakvást (Adam-Troian et al., 2021). Hunyady (2002) munkái arra utalnak, hogy az emeli ki, hogy az autosztereotípiákban mutatkozó változások – például a kollektív önértékelés csökkenése a rendszerváltás után – fokozhatják az általános tekintély-és bizalomvesztést, és ezeken keresztül a konspirációs gondolkodás iránti nyitottságot.

3) Az álhírekben való hit is motivált, és kognitív és érzelmi tényezők is megjelennek bennük. Az álhírekben- és az áltudományokban - való hit sem csupán az információhiány következménye, hanem sokkal inkább identitásvédő és érzelmileg motivált kognitív folyamatok eredménye. Az álhírek elfogadását egyszerre határozzák meg kognitív folyamatok (kognitív reflexió, megismerés iránti igény), és a pártos elfogultság- sőt, ezen tényezők kölcsönhatásba is kerülnek egymással. Az emberek gyakran nem az igazságot, hanem az identitásukkal és világnézetükkel konzisztens „igazságokat” keresik – és ezek az álhírek gyakran illeszkednek is ezekhez a vágyott narratívákhoz (Krekó, 2022). Kutatásaink szerint az ún. „pipedream”, vágyteljesítő típusú álhírek – például azok, amelyek saját politikai táboruk győzelmét sugallják – különösen vonzóak a hírfogyasztók számára (Faragó, Kende, & Krekó, 2019). Faragó, Krekó., és Orosz (2023) kísérletes vizsgálataikban kimutatták, hogy a szenzációs álhírek különösen hatékonyak az emberek meggyőzésében, főként ha azok politikai vágyakkal és identitással rezonálnak. A kognitív stílus, különösen az alacsony analitikus gondolkodás és a magas intuitív gondolkodás,

szintén elősegíti az álhírek elfogadását (Faragó et al., 2023). Az álhírek elfogadása tehát nem egyszerű hiszékenység, hanem motivált érzelmi és identitásvédő mechanizmus, amely aktívan torzítja az információfeldolgozást a vágyott narratívák irányába.

4) A különféle téves és bizonytalan episztemológiai státuszú hiedelmek – konspirációk, áltudományok, álhírek – **strukturálisan és tartalmilag is egymásba játszanak**, és egymást erősítik. Ezt jól mutatja például a COVID-19 konspirációk és az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos dezinformációs narratívák összefonódása (Krekó et al., in press).

5) Az akár törzsies jellegű konfliktussá fajuló **politikai polarizáció, a dezinformáció intézményes környezete és beágyazottsága** viszonyok (pl. médiakoncentráció, a dezinformáció állami szereplők és media általi támogatottsága) erősen befolyásolják a téves hiedelmek terjedését és társadalmi elfogadottságát (Krekó, 2020, 2022)

6) Bár a COVID-19 során az egészségügyi dezinformáció és az ennek nyomán kialakuló összeesküvéses hiedelmek erőteljesen befolyásolták a viselkedés egyéni és társadalmi szinten egyaránt (pl. oltásellenesség), de **a közvetlen tapasztalat csökkentette - moderálta az összeesküvés-elméletek ezek hatását** (Stefkovics, Krekó, Koltai, 2023).

7) Az információs környezetben tapasztalható bizonytalanság és megbízhatatlanság hosszú távon egyfajta **általános „tényrelativizmushoz” vezet**, amely aláássa a tudományos és intézményi tekintélyekbe vetett hitet, és megágyaz a politikai, illetve áltudományos tévhiteknek és összeesküvés-elméleteknek (Krekó & Molnár, 2023).

8) **A konspirációs hiedelmek és tévhitek elleni stratégiák** rendszerezhetők (Krekó, 2021), és a legígéretesebb eszközök a preventív, inokulációs stratégiák, amelyek az érvelési gyengeségek előzetes bemutatásával fokozzák a rezilienciát, illetve az önmeggyőzésen, a szakértői szerepbe helyezésen, illetve a proszociális értékek aktiválásán keresztül hatnak az információk befogadóra (Orosz et al., 2022; 2023; 2024; Faragó et al., 2024).

Ezen eredmények mind elméleti, mind módszertani szempontból hozzájárulnak a társadalomtudományi ismeretek bővítéséhez, különös tekintettel a dezinformáció és társadalmi meggyőződés kutatás területén.

Hivatkozott szakirodalom

- Adam-Troian, J., Wagner-Egger, P., Motyl, M., Arciszewski, T., Imhoff, R., Zimmer, F., Klein, O., Babinska, M., Bangerter, A., Bilewicz, M., Blanuša, N., Bovan, K., Bužarovska, R., Cichocka, A., Çelebi, E., Delouvée, S., Douglas, K. M., Dyrendal, A., Gjoneska, B., ... van Prooijen, J. W. (2021). *Investigating the links between cultural values and belief in conspiracy theories: The key roles of collectivism and masculinity*. *Political Psychology*, 42(4), 597–618. <https://doi.org/10.1111/pops.12716>
- Douglas, K. M., Uscinski, J. E., Sutton, R. M., Cichocka, A., Nefes, T., Ang, C. S., & Deravi, F. (2019). Understanding conspiracy theories. *Political psychology*, 40, 3-35.
- Faragó, L., Krekó, P., & Orosz, G. (2023). Hungarian, lazy, and biased: the role of analytic thinking and partisanship in fake news discernment on a Hungarian representative sample. *Scientific Reports*, 13(1), 178.
- Faragó, L., Orosz, G., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Analytic adolescents prevail over fake news—A large-scale preregistered study. *Personality and Individual Differences*, 229, 112747.
- Fenster, M. (2008). *Conspiracy Theories: Secrecy and Power in American Culture*. University of Minnesota Press.
- Forgas, J. P., & Baumeister, R. F. (2019). *The social psychology of gullibility: Conspiracy theories, fake news and irrational beliefs*. Routledge.
- Hofstadter, R. (2012). *The paranoid style in American politics*. Vintage. (Original work published 1965)
- Hunyady, Gy. (2002). *Stereotypes during the decline and fall of communism*. Routledge.

- Imhoff, R., Zimmer, F., Klein, O., António, R., Babinska, M., Bangerter, A....Kende, A.; Krekó, P., ... & de Zavala, A. G. (2022). Conspiracy mentality and political orientation across 26 countries. *Nature Human Behaviour*, 6(3), 392–403.
- Jost, J., & Hunyady, O. (2003). The psychology of system justification and the palliative function of ideology. *European review of social psychology*, 13(1), 111-153.
- Krekó, P. (2015). Conspiracy theory as collective motivated cognition. In M. Bilewicz, A. Cichocka, & W. Soral (Eds.), *The psychology of conspiracy* (pp. 62–77). Routledge.
- Krekó, P. (2020). Populism in Power: The Tribal Challenge. In Forgas, J.P. et al. (Eds.), *The Psychology of Populism*. Routledge.
- Krekó, P. (2021). Countering conspiracy theories and disinformation. In: Butter, M., & Knight, P. (Eds.). *Routledge handbook of conspiracy theories*. Routledge. 242-256.
- Krekó, P. (2022). The birth of an illiberal informational autocracy in Europe: a case study on Hungary. *The Journal of Illiberalism Studies*, 2(1), 55-72.
- Krekó, P. (2022). *Tömegparanoia 2.0. Az összeesküvés-elméletek és álhírek szociálpszichológiája* Athenaeum Kiadó.
- Krekó, P. (2022). Tudományszkepszis: Nem az ostoba emberek ópiuma [Science skepticism: Not the opium of dumb people]. *Magyar Tudomány*, 183(8), 1031–1043.
- Krekó, P., Orosz, G., Faragó, L., & Zsila, Á, Molnár, Cs.. (in press). The Viral Warfare– Uncovering the Connection between Conspiracy Theories on COVID and the War in Ukraine. Preprint is available here:
https://www.researchgate.net/publication/374434569_The_Viral_Warfare_-_Uncovering_the_Connection_between_Conspiracy_Theories_on_COVID_and_the_War_in_Ukraine
- Kunda, Z. (1990). The case for motivated reasoning. *Psychological Bulletin*, 108(3), 480–498.
- Molnár, Cs., Krekó, P., (2024). *Factual relativism and distrust of news sources among the Hungarian public. Political Capital*

Institute. https://www.researchgate.net/publication/384498844_Factual_relativism_and_distrust_of_news_sources_among_the_Hungarian_public

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., & Kreko, P. (2022). Long-lasting Effects of a Prosocial Counter-Misinformation Intervention in an Informational Autocracy.

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Strategies to combat misinformation: Enduring effects of a 15-minute online intervention on critical-thinking adolescents. *Computers in Human Behavior*, 159, 108338. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108338>

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Strategies to combat misinformation: Enduring effects of a 15-minute online intervention on critical-thinking adolescents. *Computers in Human Behavior*, 159, 108338. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108338>

Orosz, G., Paskuj, B., Faragó, L., & Krekó, P. (2023). A prosocial fake news intervention with durable effects. *Scientific Reports*, 13(1), 3958. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-30867-7>

Popper, K. (1945). *The Open Society and Its Enemies*. Routledge.

Van Prooijen, J. W. (2022). Psychological benefits of believing conspiracy theories. *Current Opinion in Psychology*, 47, 101352.

IV. A doktori mű által tárgyalt kérdéskör(ök)ben a pályázó által korábban közzétett publikációi

Faragó, L., Kende, A., & Krekó, P. (2019). We only believe in news that we doctored ourselves. *Social Psychology*. <https://doi.org/10.1027/1864-9335/a000391>

Faragó, L., Krekó, P., & Orosz, G. (2023). Hungarian, lazy, and biased: The role of analytic thinking and partisanship in fake news discernment on a Hungarian representative sample. *Scientific Reports*, 13(1), 178. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-26724-8>

Faragó, L., Orosz, G., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Analytic adolescents prevail over fake news—A large-scale preregistered study. *Personality and Individual Differences*, 229, 112747.

- Gyárfášová, O., Krekó, P., Mesežnikov, G., Molnár, C., & Morris, M. (2013). *The conspiratorial mindset in the age of transition: Conspiracy theories in France, Hungary and Slovakia—survey results*. Political Capital Institute.
- Imhoff, R., Zimmer, F., Klein, O., António, R., Babinska, M., Bangerter, A...Kende, A.; Krekó, P., ... & de Zavala, A. G. (2022). Conspiracy mentality and political orientation across 26 countries. *Nature Human Behaviour*, 6(3), 392–403.
- Jais Adam-Troian, (...) Peter Krekó, (...); Jan-Willem van Prooijen (2021). Investigating the links between cultural values and belief in conspiracy theories: The key roles of collectivism and masculinity. *Political Psychology*, 42(4), 597-618.
- Kende, A., & Krekó, P. (2020). Xenophobia, prejudice, and right-wing populism in East-Central Europe. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 34, 29-33.
- Kende, A., Lantos, N. A., & Krekó, P. (2018). Endorsing a civic (vs. an ethnic) definition of citizenship predicts higher pro-minority and lower pro-majority collective action intentions. *Frontiers in psychology*, 9, 1402.
- Kovarek, D., Róna, D., Hunyadi, B., & Krekó, P. (2017). Scapegoat-based policy making in Hungary: qualitative evidence for how Jobbik and its mayors govern municipalities. *Intersections. East European Journal of Society and Politics*, 3(3).
- Krekó P. - Falyuna N. (2022). *Sarlatánok Kora*. Athenaeum, Budapest.
- Krekó P. (2021b): The Mutations of Science in the Pandemic. Eurozine, 6 December 2021. <https://www.eurozine.com/mutations-of-science-in-the-pandemic/>
- Krekó, P. (2015). Conspiracy theory as motivated collective cognition. *The Psychology of Conspiracy*, eds M. Bilewicz, A. Cichočka, and W. Soral (London: Routledge), 62-76.
- Krekó, P. (2018/2022). *Tömegparanoia /Tömegparanoia 2.0. Az összeesküvés-elméletek és álhírek szociálpszichológiája* [Mass paranoia. Budapest: Athenaeum Kiadó.
- Krekó, P. (2019) Russia in Hungarian public opinion. In *Hungarian Social Report 2019*, ed. Tóth, István György, pp. 358–371. Társadalomkutatási Intézet Zrt.
- Krekó, P. (2019). “The stolen transition”—Conspiracy theories in post-communist and post-democratic Hungary. *Social Psychological Bulletin*, 14(4), 1–13.
<https://doi.org/10.32872/spb.v14i4.2323>

- Krekó, P. (2020). Countering conspiracy theories and disinformation. In: Butter, M., & Knight, P. (Eds.). *Routledge handbook of conspiracy theories*. Routledge. 242-256.
- Krekó, P. (2021). Populism in Power: The Tribal Challenge. In Forgas, J.P. et al. (Eds.), *The Psychology of Populism*. Routledge.
- Krekó, P. (2021) „[Populism in Power: The Tribal Challenge](#).” In Forgas, Joseph P., William D. Crano, and Klaus Fiedler, eds. *The Psychology of Populism: The Tribal Challenge to Liberal Democracy*. Routledge, 2021.
- Krekó, P. (2021). How Authoritarians Inflate Their Image. *Journal of Democracy*, 32(3), 109-123.
- Krekó, P. (2022). The Birth of an Illiberal Informational Autocracy in Europe: A Case Study on Hungary. *The Journal of Illiberalism Studies* Vol. 2 No. 1 (2022): 55-72.
- Krekó, P. (2022b). Dezinformáció, áltudomány és a koronavírus-járvány szociálpszichológiai megközelítésben . *Magyar Tudomány*, 183(5), 621–630.
https://mersz.hu/dokumentum/matud202205_11/#matud202205_f74554_p17
- Krekó, P. (2023). (2023). The Paranoid Style in East-Central European Politics. In Kende, A. Lasticova, B. (Eds). *The Psychology of Politically Unstable Societies* (pp. 49-64). Routledge.
- Krekó, P. (2023). Escape from uncertainty: To conspiracy theories and pseudoscience. In J. P. Forgas, W. D. Crano, & K. Fiedler (Eds.), *The psychology of insecurity* (pp. 349–367). Routledge.
- Krekó, P., & Molnár, Cs. (2024). *Factual relativism and distrust of news sources among the Hungarian public*. Political Capital Institute.
https://www.researchgate.net/publication/384498844_Factual_relativism_and_distrust_of_news_sources_among_the_Hungarian_public
- Krekó, P., & Falyuna, N. (2022). *Hypocritical anti-capitalists: How far-right actors criticize big business while serving it*. Political Capital Institute. https://politicalcapital.hu/pc-admin/source/documents/PC_Tanulmany_AlszentAntikapitalistak_2022_02_EN.pdf
- Krekó, P., Miklósi, Demetrovics, Zs., Molnár, Cs., Urbán, R., & Paksi, B., (2021). *Oltásellenesség és összeesküvés-elméletek*. In: Járvány és társadalom–Vírus, vakcináció, nyájimmunitás Online Conference. Budapest, Hungary, Milton Friedman University. <https://uni->

[milton.hu/wp-](https://milton.hu/wp-content/uploads/2021/03/prezentacio_milton_friedman_20210201_KP2.pptx)

[content/uploads/2021/03/prezentacio_milton_friedman_20210201_KP2.pptx](https://milton.hu/wp-content/uploads/2021/03/prezentacio_milton_friedman_20210201_KP2.pptx)

Krekó, P., Molnár, C., & Simonovits, A. (2019, July). *Conspiracy theories for winners: The case of Hungary*. Paper presented at the annual meeting of the International Society of Political Psychology (ISPP), Lisbon, Portugal. Retrieved from https://www.ispp.org/uploads/attachments/FULL_PROGRAM_2019_FINAL_POST.pdf

Laruelle, M., Krekó, P., Lóránt, G., Juhász, A., & Savino, G. (2015). Russia's bedfellowing policy and the European far right'. *Russian Analytical Digest*, 167, 2-5.

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Strategies to combat misinformation: Enduring effects of a 15-minute online intervention on critical-thinking adolescents. *Computers in Human Behavior*, 159, 108338. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108338>

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., & Krekó, P. (2024). Strategies to combat misinformation: Enduring effects of a 15-minute online intervention on critical-thinking adolescents. *Computers in Human Behavior*, 108338.

Orosz, G., Faragó, L., Paskuj, B., Rakovics, Z., Sam-Mine, D., Audemard, G., ... & Krekó, P. et al (2024). Softly empowering a prosocial expert in the family: lasting effects of a counter-misinformation intervention in an informational autocracy. *Scientific Reports*, 14(1), 11763.

Orosz, G., Paskuj, B., Faragó, L., & Krekó, P. (2023). A prosocial fake news intervention with durable effects. *Scientific Reports*, 13(1), 3958. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-30867-7>

Orosz, G.; Krekó, P.; Paskuj, B.; Tóth-Király, I.; Böthe, B.; Roland-Lévy, C. (2016). Changing Conspiracy Beliefs through Rationality and Ridiculing. *Frontiers of Psychology*, 13 October 2016 | <http://dx.doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01525>

Stefkovics, Á., Krekó, P., & Koltai, J. (2024). When reality knocks on the door: The effect of conspiracy beliefs on COVID-19 vaccine acceptance and the moderating role of experience with the virus. *Social Science & Medicine*, 356, 117149. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2024.117149>